

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 21 februari 2022
(OR. en)

6255/22

COPS 63
POLMIL 30
EUMC 46
CFSP/PESC 164
CSDP/PSDC 65
COAFR 53
POLMAR 14

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	6075/22
Betreft:	Conclusies van de Raad over de uitvoering van het concept "gecoördineerde maritieme aanwezigheid" in de noordwestelijke Indische Oceaan

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad over de uitvoering van het concept "gecoördineerde maritieme aanwezigheid" in de noordwestelijke Indische Oceaan, die de Raad tijdens zijn zitting van 21 februari 2022 heeft goedgekeurd.

**CONCLUSIES VAN DE RAAD OVER DE UITVOERING
VAN HET CONCEPT "GECOÖRDINEERDE MARITIEME AANWEZIGHEID"
IN DE NOORDWESTELIJKE INDISCHE OCEAAN**

1. De Raad beschouwt maritieme veiligheid als een van de belangrijkste gebieden waarbij de EU nauwer betrokken moet zijn en stelt een aantal prioriteiten vast met betrekking tot de medewerking van de EU op veiligheidsgebied. In de context van de aanzienlijke uitdagingen voor de maritieme dimensie van de op regels gebaseerde internationale orde bevestigt de Raad dat de rol van de EU als mondiale aanbieder van maritieme veiligheid, zowel in haar omgeving als daarbuiten, verder moet worden versterkt. Dit zal bijdragen tot de bevordering van het internationaal recht, met name het Unclos, dat de belangen van de EU en de vrijheden op volle zee, waaronder de vrijheid van scheepvaart, beschermt.
2. De Raad herinnert aan zijn conclusies van april 2021 over een EU-strategie voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio, en bevestigt opnieuw het strategische belang van de regio, evenals de noodzaak van een beduidende Europese maritieme aanwezigheid in dit gebied. De EU streeft er via haar strategie voor de Indo-Pacifische regio naar haar strategische focus en haar optreden in de regio te versterken om bij te dragen aan de stabiliteit, veiligheid en welvaart ervan, door de democratie, de rechtsstaat, de mensenrechten en het internationaal recht te bevorderen. De Raad herhaalt dat verder werk moet worden gemaakt van het bevorderen van een open en op regels gebaseerde regionale veiligheidsarchitectuur in de Indo-Pacifische regio, met inbegrip van beveiligde communicatieverbindingen en een versterkte maritieme aanwezigheid, zoals wordt benadrukt in de gezamenlijke mededeling aan het Europees Parlement en de Raad van september 2021 over de EU-strategie voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio, die in oktober 2021 de steun kreeg van de Europese Raad.
3. De Raad onderstreept dat het concept "gecoördineerde maritieme aanwezigheid" (Coordinated Maritime Presence – CMP) bijdraagt tot maritieme veiligheid als onderdeel van de geïntegreerde aanpak van de EU en een doeltreffend en nuttig instrument is gebleken, met name voor het optimaliseren van het gebruik van de maritieme middelen van de EU-lidstaten die in het kader van hun nationale commandostructuur worden ingezet ter versterking van de maritieme diplomatie van de EU.

4. In dit verband geeft de Raad, mede op grond van de lessen die zijn getrokken uit het CMP-proefproject in de Golf van Guinee, het startsein voor de uitvoering van het CMP-concept in de noordwestelijke Indische Oceaan (NWIO), door een maritieme zone van belang (MAI) in te stellen, die het maritieme gebied van de Straat van Hormuz tot de zuiderkeerkring en van het noorden van de Rode Zee tot het midden van de Indische Oceaan omvat. Deze uitvoering vormt een aanvulling op de activiteiten van zowel de EU als de lidstaten in de regio, met inachtneming van het mandaat en de commandostructuur van operatie ATALANTA, en zal betere synergieën met relevante EU-instrumenten en -programma's mogelijk maken, in overeenstemming met de geïntegreerde aanpak van de EU. Binnen dit kader zal ze ook de samenwerking met partners bevorderen, onder meer door middel van gezamenlijke maritieme oefeningen en havenaanlopen, en de uitwisseling van informatie vergemakkelijken, met name door een optimaal gebruik van het systeem voor maritieme bewaking (MARSUR) en de coördinatiecel voor maritieme gebieden van belang (MAICC).
5. De Raad is in dit verband ingenomen met de rol die de MAICC van de EDEO speelt bij het doeltreffend faciliteren van de coördinatie van de aanwezigheid van maritieme middelen van de EU-lidstaten, en bij het ontwikkelen van het nodige maritiem situationeel bewustzijn voor de EU en haar lidstaten door een betere uitwisseling van informatie over maritieme beveiliging door middel van het MARSUR-project. In dit verband wijst de Raad ook op de noodzaak van samenwerking met nieuwe platforms en kaders voor gegevensuitwisseling die nuttig zijn voor de uitvoering van het CMP, hetgeen de uitwisseling van informatie over maritieme beveiliging zou vergemakkelijken. De Raad erkent tevens dat er een speciale EU-hoofdcoördinator voor maritieme veiligheid in de NWIO moet worden benoemd, wiens mandaat nader zal worden omschreven en die, onder het politieke toezicht en de strategische leiding van het PVC, de algehele samenhang van en de coördinatie tussen de activiteiten van de EU-actoren zal faciliteren, evenals de ontwikkeling en versterking van partnerschappen, in nauwe samenwerking met de maritieme industrie.

6. Op basis van de strategie van de EU voor de Indo-Pacifische regio en het strategisch kader voor de Hoorn van Afrika, in aansluiting op de EU-AU-top, en aan de vooravond van het Ministerieel Forum voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio, roept de Raad op tot het ontwikkelen van een coherente algehele aanpak voor de Indische Oceaan, gebaseerd op een concept van inclusieve samenwerking met onze partners in Afrika, het Midden-Oosten en Azië. In het kader van een geactualiseerde maritieme veiligheidsstrategie van de EU en het bijbehorende actieplan is de Raad tevens van oordeel dat de maritieme samenwerking met internationale en regionale partners, met name de Gecombineerde Zeestrijdkrachten, moet worden versterkt. De Raad onderstreept ook dat het belangrijk is de medewerking van de kuststaten te verkrijgen.
7. De Raad erkent de reeds lang bestaande en toenemende rol van de EU als aanbieder van maritieme veiligheid in de NWIO, met name via operatie ATALANTA (EU-zeemacht–Somalië). De huidige maritieme aanwezigheid en initiatieven van de EU in de NWIO creëren ruimte voor meer offshore samenwerking van de EU met de regionale organisaties en kuststaten, en vormen een hoeksteen van de aanpak van de EU ten aanzien van internationale initiatieven in de Indische Oceaan en een platform voor samenwerking in zowel de Rode Zee als de westelijke Indische Oceaan. In dit verband herhaalt de Raad dat de CMP in de NWIO een aanvulling vormt op operatie ATALANTA.
8. Naast de samenwerking met operatie ATALANTA, die van cruciaal belang blijft, en andere GVDB-activiteiten in de regio, roept de Raad ook op tot een betere coördinatie en samenwerking met het initiatief onder Europese leiding voor maritiem bewustzijn in de Straat van Hormuz (EMASoH), met volledige inachtneming van het eigen mandaat en de eigen operationele activiteit van dit initiatief, dat onder meer bijdraagt tot een veiligere scheepvaartomgeving, vrijheid van scheepvaart en de-escalatie.
9. De Raad herinnert aan de noodzaak van ondersteuning van de ontwikkeling van een regionale maritieme veiligheidsarchitectuur op basis van de vaststelling van internationale regelingen om te zorgen voor een gedeeld rechtskader voor samenwerking bij het aanpakken van uitdagingen op het gebied van maritieme veiligheid op middellange termijn, met name door uitbreiding van de reeds bestaande regelingen inzake piraterij tot drugshandel en wapensmokkel, in nauwe samenwerking met het Bureau van de Verenigde Naties voor drugs- en misdaadbestrijding (UNODC).

10. De Raad onderstreept dat, overeenkomstig de geïntegreerde aanpak van de EU, moet worden samengewerkt met, onder andere, platforms en projecten zoals het project inzake versterking van de veiligheidssamenwerking in en met Azië (ESIWA) en het project inzake kritieke zeeroutes in de Indo-Pacifische Oceaan (Crimario II). Dit betreft ook het programma voor maritieme beveiliging voor de regio van de Rode Zee, het programma voor maritieme beveiliging (MASE), en het Regionaal Centrum voor de coördinatie van operaties (RCOC), evenals nauwe samenwerking met belangrijke veiligheidsgerelateerde fora in de regio zoals het Indian Ocean Naval Symposium.
11. Op basis van die initiatieven en om de algehele samenhang van het optreden van de EU in de regio verder te verbeteren, zal de Raad het volgende doen:
- de noordwestelijke Indische Oceaan als MAI instellen;
 - zorgen voor politiek toezicht en strategische sturing voor de uitvoering van het CMP-concept in de NWIO via het PVC, met name voor de validering van een uitvoeringsplan, met inbegrip van een StratCom-plan, alsook een mandaat voor de EU-hoofdcoördinator;
 - uiterlijk in februari 2024 terugkomen op het CMP-concept in de NWIO;
 - onderzoeken of het CMP-concept in andere potentiële MAI's kan worden toegepast.